

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny Żłobka Gminnego w Milejewie

Instytucja: Żłobek Gminny w Milejewie

Grupa wiekowa: Dzieci w wieku 0,5 roku -3 lata

Opracował: Zespół Opiekuńczy Żłobka w składzie: *Teresa Rutyna , Katarzyna Chabowska , Karolina Pisarkiewicz , Ewelina Zasowska*

Wstęp

Niniejszy plan opiekuńczo-wychowawczy został opracowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Konwencję o Prawach Dziecka, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w poradniku Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego.

Głównym celem planu jest zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieci, ich bezpieczeństwa oraz stworzenie optymalnych warunków do nauki i zabawy.

Cele ogólne

1. Zapewnienie dziecku bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu.
2. Wspieranie rozwoju psychomotorycznego, emocjonalnego i społecznego dziecka.
3. Kształtowanie poczucia tożsamości i autonomii dziecka.
4. Współpraca z rodzicami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych i podnoszenia ich kompetencji rodzicielskich.
5. Tworzenie warunków do swobodnej zabawy i eksploracji.

Opieka i bezpieczeństwo

1. Pielęgnacja:

a) codziennie: Dbłość o higienę osobistą (przewijanie, mycie rąk), wspieranie samodzielności w czynnościach higienicznych. Konkretnie działania: zachęcanie do samodzielnego mycia rąk po zabawie, wspólne mycie zębów (naśladownictwo), nauka korzystania z nocnika.

b) Szczegółowa **lista działań wspierających autonomię w czynnościach higienicznych** znajduje się w Załączniku A.

c) bezpieczeństwo: Stały nadzór nad dziećmi, zabezpieczanie sal zabaw i placu zabaw, eliminowanie potencjalnych zagrożeń.

2. Żywnienie:

a) plan: Zbilansowane, zdrowe posiłki dostosowane do wieku i potrzeb żywieniowych dzieci. Uwzględnienie specyficznych diet i alergii: *gromadzenie informacji o alergiach i nietolerancjach pokarmowych na początku roku, w razie potrzeby współpraca firmy cateringowej z dietetykiem, w celu przygotowania alternatywnych jadłospisów.*

b) kształtowanie nawyków: Zachęcanie do próbowania nowych smaków, nauka samodzielnego jedzenia.

c) szczegółowa lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków znajduje się w Załączniku B.

3. Wypoczynek:

a) drzemka: Zapewnienie spokojnego miejsca do drzemki dostosowanego do indywidualnych potrzeb dziecka. Indywidualne rytuały usypiania: *głaskanie po plecach, śpiewanie kołysanki, włączanie cichej muzyki relaksacyjnej.*

b) relaks: Wprowadzanie rytuałów usypiania, tworzenie atmosfery sprzyjającej odpoczynkowi. Przykładowe piosenki lub bajki: „Aaa, kotki dwa”, *bajki terapeutyczne, opowieści o pluszakach itp.*

Rozwój psychomotoryczny i poznawczy

1. Rozwój ruchowy:

a) zabawy: Organizowanie zabaw ruchowych, dostarczanie zabawek wspierających motorykę małą i dużą: *turlanie piłek, zabawy z chustą animacyjną, budowanie wieży z klocków, nawlekanie koralików, zabawy z wykorzystaniem tunelu, zjeżdżalni itp.*

b) aktywność na świeżym powietrzu: Codzienne spacerowanie i zabawy w ogrodzie żłobkowym, dostosowane do warunków pogodowych. Przykładowe zabawy na dworze: *zabawy w piaskownicy, zbieranie liści i patyków, zabawy na zjeżdżalni, huśtawki.*

2. Rozwój poznawczy:

a) sensoryka: Stymulacja zmysłów poprzez zabawy z różnymi fakturami, dźwiękami, kolorami i materiałami. Przykładowe zabawy sensoryczne: *malowanie palcami na folii, zabawa w „ciepło-zimno”, pudełko z piaskiem kinetycznym, szuflowanie fasoli, ścieżka sensoryczna itp.*

b) mowa: Rozwijanie mowy poprzez czytanie książeczek, opowiadanie bajek, śpiewanie piosenek. Lista proponowanych książek i piosenek: *seria „Pucio”, „Kicia Kocia”, „Moja pierwsza encyklopedia”, piosenki z repertuaru „Śpiewające Brzdące”.*

c) nauka: Wprowadzanie prostych pojęć (kształty, kolory, liczby) w formie zabawy. Konkretnie bloki tematyczne:

zajęcia przyrodnicze

- „Kolory wiosny – obserwowanie roślin, sadzenie cebulek, sianie rzeżuchy

- „Co rośnie w ogrodzie? – poznawanie warzyw i owoców,

- „Zwierzęta wiejskiego podwórka” - odgłosy i zabawy ruchowe

- „Jesienne skarby” - zbieranie liści, kasztanów, żołędzi, szyszek

- „ Zima w przyrodzie „ - jak zwierzęta przygotowują się do zimy .

zajęcia plastyczne :

- „Paluszkowe malowanie „ - poznawanie kolorów i faktur,
- „Kolorowe liście”- prace z użyciem naturalnych materiałów ,
- „ Moje pierwsze świąteczne ozdoby” - dekoracje choinkowe .
- „ Mali artyści – malujemy muzykę „ - łączenie plastyki z rytmem,
- „ Wiosenne kwiaty „ - stemplowanie i wyklejanie.

zajęcia muzyczno – ruchowe :

- „Tup – tup nóżkami „ - zabawy z rytmem i ruchem ,
- „ Wesole instrumenty „ - poznawanie dźwięków grzechotek , bębenków ,
tamburynów .
- „ Śpiewające paluszki „ - krótkie piosenki z gestem ,
- „ Zatańcz ze mną „ - taniec z chustkami i balonikami .
- „ Muzyka z natury „ - słuchanie odgłosów deszczu , wiatru , ptaków.

zajęcia sensoryczne :

- „ Dotknij i zgadnij „ - zabawy z różnymi fakturami ,
- „ Zabawy z wodą i piaskiem „
- „ Kolorowy ryż i makaron „ - przesypywanie , ugniatanie ,
- „ Zapachy kuchni „ - rozpoznawanie zapachów przypraw i owoców ,
- „ Zimowy śnieg z mąki ziemniaczanej „ .

zajęcia językowe i poznawcze :

- „Moje ciało - poznajemy części ciała ,
- „ Małe i duże - nauka pojęć przez zabawę ,
- „ Zwierzątka - gdzie mieszkają , jakie wydają odgłosy „
- „ Co to za kolor ? - zabawy z kolorami ,
- „ W świecie emocji „ - rozpoznawanie uczuć na buźkach .

zajęcia kulinarne (mini warsztaty)

- „ Owocowe szaszłyki „ ,
- „ Kanapki krasnoludka „ ,
- „ Pieczemy ciasteczka „ ,
- „ Kolorowe galaretki „ ,

- „Zdrowe soki owocowe „

zajęcia prozdrowotne :

- „Dbamy o czyste rączki „ ,
- „ Zęby myjemy – uśmiech mamy „ ,
- „ Ruch to zdrowie „ ,
- „ Ubieramy się odpowiednio do pogody „ ,
- „ Zdrowe jedzenie – co lubią nasze brzuszki ? „

zajęcia okolicznościowe :

- „ Dzień Pluszowego Misia „
- „ Dzień Babci i Dziadka „ ,
- „ Dzień Dziecka „ ,
- „ Dzień Ziemi „ ,
- „Powitanie Wiosny „ .
- „ Spotkanie za Mikołajem , Mikołajki „
- Warsztaty piernikowe integracyjne - „Zapach świąt „

Rozwój emocjonalno-społeczny

1.Relacje:

1. **Współpraca:** Zachęcanie do współpracy w grupie, uczenie dzielenia się zabawkami. Metody pracy z konfliktem:
ustalanie zasad „jedna zabawka na raz”, nauka mówienia „proszę” i „dziękuję”, mediacje w drobnych konfliktach.
2. **Empatia:** Uwrażliwianie na potrzeby innych dzieci, nauka wyrażania emocji. Sposoby wspierania empatii:
rozmowy o uczuciach, zabawy z lalkami, wzajemne pocieszanie się.
3. **Poczucie przynależności:** Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby. Działania integrujące grupę:
wspólne śpiewanie piosenek powitalnych, „krąg” na dywanie, wspólne porządkowanie sali.

3. Szczegółowy plan dnia

Szczegółowy plan dnia, który stanowi stałą rutynę, dając dzieciom poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności, znajduje się w Załączniku C.

4. Metody pracy z dziećmi:

Szczegółowe metody pracy z dziećmi, w tym zasady komunikacji i reagowania na zachowania, znajdują się w Załączniku D.

5. Samodzielność:

Wspieranie samodzielności w jedzeniu, ubieraniu się i porządkowaniu zabawek. Cele na dany miesiąc:

1. wrzesień – samodzielne jedzenie,
2. październik – zdejmowanie butów,
3. listopad – odkładanie zabawek na miejsce,
4. grudzień – samodzielne mycie rączek,
5. styczeń - mycie ząbków ,
6. luty - samodzielne korzystanie z toalety ,
7. marzec – kształtowanie umiejętności współpracy w zabawie,
8. kwiecień – kształtowanie umiejętności językowych ,
9. maj – kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania ,
10. czerwiec - kształtowanie samodzielności w codziennych czynnościach .

6. Adaptacja:

1. **Nowe dzieci:** Indywidualne podejście do dzieci w okresie adaptacji, ścisła współpraca z rodzicami. Harmonogramy adaptacyjne:
możliwość krótszych pobyków, obecność rodzica w placówce przez pierwsze dni ,
2. Szczegóły dotyczące przebiegu tego procesu są zawarte w osobnym, ramowym planie adaptacji.
3. **Wsparcie:** Zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.

1. Współpraca z rodzicami

6. Komunikacja:

1. **Codzienna:** Codzienne przekazywanie informacji na temat samopoczucia i aktywności dziecka. Narzędzia komunikacji:
aplikacja LiveKid, krótkie rozmowy w szatni.
2. **Spotkania:** Organizowanie spotkań indywidualnych i grupowych z rodzicami. Tematy spotkań: *omówienie planu pracy, porady na temat odpieluchowania,*

zdrowie i higiena małego dziecka , rozwój emocjonalny i społeczny dziecka do 3 roku życia.

7. Podnoszenie kompetencji rodzicielskich:

1. **Warsztaty i materiały:** Organizowanie warsztatów dla rodziców oraz udostępnianie sprawdzonych materiałów. Tematyka planowanych warsztatów:
 - *Jak radzić sobie z napadami złości?*
 - *Wpływ zabawy na rozwój dziecka*
 - *Zasady zdrowego żywienia u maluchów*

2. **Wspólne aktywności:** Proponowanie rodzicom aktywności, które mogą wykonać wspólnie z dzieckiem poza placówką.
3. **Biblioteczka:** Stworzenie biblioteczki dla rodziców z wartościowymi książkami i artykułami na tematy wychowawcze. Konkretnie tytuły:
 - *Pozytywna Dyscyplina*” Jane Nelsen,
 - *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły*” Faber i Mazlish.

8. Włączanie w życie żłobka:

1. **Wydarzenia:** Wspólne organizowanie świąt i imprez okolicznościowych. Plan wydarzeń na rok:
 - **31.10 2025** *Dzień dyni,*
 - **05.11.2025r** *Bal postaci z bajek,*
 - **28.11.2025** *Andrzejki ,*
 - **24.10.2025** *Jesienny Festiwal,*
 - **17.12.2025** *Wspólne pieczenie pierniczków ,*
 - **16.01.2025** *Bal karnawałowy ,*
 - **20.05.2026** *Dzień Mamy i Taty*
 - **15.06.2026** *Piknik Rodzinny*
2. **Wolontariat:** Zapewnienie możliwości angażowania się rodziców w życie instytucji.
Obszary wolontariatu:
pomoc w organizacji wydarzeń

9. Indywidualizacja:

Regularne rozmowy z rodzicami na temat potrzeb i postępów dziecka, dostosowywanie działań do indywidualnych potrzeb.

1. Ewaluacja planu

Plan będzie podlegał bieżącej ewaluacji i modyfikacji w zależności od potrzeb i postępów dzieci. Będziemy również brać pod uwagę opinie rodziców oraz wyniki obserwacji pedagogicznych.

Sposób nadzoru realizacji Planu OWE:

- **Bieżący nadzór pedagogiczny:** obserwacja pracy opiekuńczej i wychowawczej, prowadzona przez Dyrektora.
- **Kwartalne spotkania zespołu:** Analiza postępów dzieci, omawianie trudności i planowanie kolejnych działań.
- **Obserwacje w grupie:** Regularne wizyty w grupach w celu oceny jakości interakcji, atmosfery i realizacji celów planu.
- **Opinie rodziców:** Gromadzenie opinii i spostrzeżeń rodziców poprzez ankiety i indywidualne rozmowy.

- **Notatki z obserwacji dzieci:** Analiza postępów rozwojowych poszczególnych dzieci w oparciu o prowadzone notatki.

Załączniki

Załącznik A. do Planu OWE

Lista działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych

7. Informowanie dziecka o zamiarze zmiany mu pieluszki i oczekiwanie na jego reakcję.
8. Przypominanie dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, ale pozwalanie, aby same decydowały, czy chcą z nich skorzystać.
9. Uwzględnianie prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie.
10. Dziecko nie musi pytać o pozwolenie na skorzystanie z toalety lub umycie rąk.
11. Wspieranie samodzielności dzieci związanej z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomaganie ich w treningu związanym z higieną, ale respektowanie ich prawa do odmowy tego treningu.
12. Uzgadnianie na bieżąco z pozostałymi opiekunami sposobów wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną.
13. Ustalenie, kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne informacje związane z higieną.
14. Wymienianie z rodzicami aktualnych informacji na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadnianie z nimi wspólnych działań w tym zakresie.
15. Nie karanie dzieci za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych, niezależnie od miejsca, gdzie to się odbywa (skorzystanie z nocnika, zmoczenie się).
16. Niewstydzanie dziecka ani nieokazywanie rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety.
17. Przewijanie dziecka bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości, bycie w kontakcie z dzieckiem.
18. Nieokazywanie dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją.
19. Wypracowywanie z dziećmi nawyku mycia rąk – odbywanie się tego co najmniej przed każdym posiłkiem i zawsze po skorzystaniu z toalety (dotyczy dzieci, które już są na tym etapie rozwoju).

Lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków

- Niezmuszanie dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia.
- Uprzedzanie dzieci o zbliżającej się porze posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę.
- Zapraszanie dzieci do wspólnego nakrywania do stołu i sprzątania po posiłku.
- Dawanie dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują.
- Nienagradzanie dzieci za zjedzenie posiłku ani niekaranie za odmowę jedzenia.
- Akceptowanie tego, że dziecko może nie chcieć niczego zjeść.
- Uwzględnianie werbalnych i pozawerbalnych sygnałów dzieci dotyczących potrzeby jedzenia oraz ilości spożywanych potraw.
- Nienaleganie, aby dziecko zjadło wszystko, co ma na talerzu.
- Pozwalanie (w miarę możliwości rozwojowych), żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie.
- Niezmuszanie dziecka, które nałoży sobie za dużo, do zjedzenia wszystkiego.
- Zachęcanie dzieci, w tym także niemowląt, które uzyskały bezpieczną pozycję siedzącą, do samodzielnego jedzenia.
- Pozwalanie jeść rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców.
- Pomaganie dziecku, które ma trudności z jedzeniem, poprzez karmienie go łyżeczką lub widelcem za jego zgodą.
- Karmienie dzieci niepotrafiących samodzielnie jeść w kontakcie „jeden na jeden”.
- Dopilnowywanie, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały stały dostęp do łyżki i widelca.
- Pozwalanie dzieciom podczas posiłku prowadzić rozmowy z personelem i innymi dziećmi siedzącymi przy stole.
- Staranie się (w miarę możliwości) jeść razem z dziećmi przy stolikach.
- Proponowanie dzieciom potraw, tłumaczenie nazw i składników dania.
- Rozmawianie z dziećmi o tym, co jest zdrowe, a co nie.
- Umożliwianie dzieciom uprawiania ziół (warzyw) w ogrodzie lub doniczkach na oknie.
- Umożliwianie dzieciom udziału w przygotowaniu napojów i prostych potraw.
- Zbieranie od rodziców informacji dotyczących żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków i rytuałów, ewentualnych trudności żywieniowych, umiejętności.
- Uzgadnianie wspólnie z rodzicami i współpracownikami potrzeb dzieci związanych z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości.
- Zachęcanie rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu.
- Upowszechnianie przepisów i pomysłów na zdrowe posiłki, materiałów na temat zdrowego żywienia.

- Prowadzenie bieżącej obserwacji dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielenie się spostrzeżeniami z rodzicami.
- Zwracanie uwagi na niepokojące zachowania dzieci związane z żywieniem i w razie potrzeby kierowanie rodziców do specjalisty.

Załącznik C. do Planu OWE

Ramowy plan dnia

RAMOWY PLAN DNIA W ŻŁOBKU GMINNYM W MILEJEWIE

Godzina	Rodzaj aktywności
6.30 -8.00	Przyprowadzanie dzieci, zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań
8.00 – 8.10	Czynności higieniczne, przygotowanie do śniadania
8.15 – 8.45	Śniadanie
8.45 – 9.00	Czynności higieniczne / toaleta
9.00 – 9.30	Zajęcia dowolne ,
9.30-10.00	Zajęcia dydaktyczno – wychowawcze ,spacery , zabawy ruchowe na świeżym powietrzu / w sali , zabawy zorganizowane.
10.00-10.30	II śniadanie
10.30-11.00	Przygotowanie do odpoczynku
11.00-12.30	Odpoczynek , leżakowanie , słuchanie muzyki relaksacyjnej / bajek
12.30-13.00	Przygotowanie do obiadu/obiad

13.00-14.00	Zabawy dowolne , indywidualne , czynności higieniczne
14.00-15.00	Zabawy dowolne w kącikach zainteresowań
15.00-16.30	Podwieczorek / odbieranie dzieci

Załącznik D. do Planu OWE

Metody pracy z dziećmi do lat 3 opierają się na budowaniu relacji opartej na zaufaniu, spokoju i jasnych zasadach. Komunikacja powinna być prosta, oparta na pozytywnych komunikatach i zachęcaniu do używania słów, a w przypadku trudnych zachowań kluczowe jest zachowanie spokoju, unikanie fizycznej lub werbalnej agresji i skupienie uwagi na zachowaniu dziecka, a nie na nim jako osobie. Reagowanie na agresję wymaga odseparowania dziecka, zredukowania komunikacji werbalnej i skierowania jego uwagi na pozytywne wzorce zachowania, które oferowane są np. poprzez zabawę, rozmowę czy ćwiczenia.

Metody komunikacji

- **Mów prosto i jasno:** Używaj krótkich, konkretnych komunikatów, np. „Usiądź”, „Odejdź”, „Podaj zabawkę”.
- **Zdobądź uwagę:** Przed wydaniem polecenia nawiąż kontakt wzrokowy i/lub dotknij ramienia dziecka, upewniając się, że reaguje pozytywnie na dotyk.
- **Wzmacniaj pozytywne zachowania:** Chwal i doceniaj pozytywne zachowania, np. „Ładnie się bawisz”.
- **Zachęcaj do słownego wyrażania potrzeb:** Skłaniaj dziecko do mówienia o swoich uczuciach i potrzebach, zamiast reagowania agresją.
- **Współpracuj z innymi opiekunami:** Upewnij się, że partnerzy i opiekunowie stosują te same zasady.
- **Wyrażaj swoje potrzeby:** Mów o swoich uczuciach i potrzebach, aby dziecko rozumiało Twoje reakcje.

Reagowanie na trudne zachowania

- **Zachowaj spokój:**

Nie podnoś głosu i nie reaguj agresją słowną ani fizyczną. Nie obrażaj, nie zawstydzaj i nie oceniaj dziecka.

- **Zapewnij bezpieczeństwo:**

Odsuń się, jeśli dziecko próbuje Cię uderzyć. W razie potrzeby zastosuj ograniczenia fizyczne, aby zapobiec krzywdzie (swojej lub dziecka).

- **Skup się na zachowaniu, nie na dziecku:**

Mów „to zachowanie jest złe”, a nie „jesteś złym dzieckiem”.

- **Zredukuj komunikację werbalną:**

W chwili silnego pobudzenia dziecka ogranicz rozmowę, nie krzycz i nie tłumacz.

- **Wykorzystaj ćwiczenia wyciszające:**

W przypadku złości, zastosuj metody takie jak ugniatanie papieru, dmuchanie na przedmioty lub ćwiczenia oddechowe.

- **Skieruj uwagę na pozytywną alternatywę:**

Kiedy dziecko się uspokoi, zaproponuj alternatywne sposoby zachowania, np. „jeśli chcesz mojej uwagi, dotknij mojej ręki i powiedz 'przepraszam'”.

- **Bądź konsekwentny:**

Ustal jasne zasady i konsekwentnie ich przestrzegaj.

- **Prowadź rozmowy o emocjach:**

Używaj książek, bajek terapeutycznych i kart z emocjami, aby pomóc dziecku zrozumieć i nazwać swoje uczucia.

- **Daj dziecku wybór:**

Pozwól dziecku ponosić konsekwencje swojego zachowania, dając mu jednak wybór, np. czy chce spokojnie odejść do swojego pokoju, aby się uspokoić.